

CBO-richtlijn Seksueel Overdraagbare Aandoeningen en Herpes Neonatorum 2002¹

Aandoening	Diagnostiek	Therapie	Opmerkingen
Chlamydia trachomatis (CT) <i>Actief testen aanbevelen:</i> -bezoekers soa-poli's (standaard) en abortusklinieken -partners van geïnfecteerde personen -risicogedrag <i>Actief testen ter overweging:</i> -jonge personen (< 30 jr) van Surinaams/Antilliaanse afkomst -jonge vrouwen (< 25 jr) met nieuwe relatie	Bij klachten: amplificatietechniek op cervix en urethra-uitstrijk (♀) urethra-uitstrijk of 1e straaIs urine (♂)	Ongecompliceerde CT-infectie: azitromycine 1 gram eenmalig p.o. (2e keus: doxycycline 2dd 100 mg 7dgn p.o.)	PID uitsluiten Partners afgelopen 6 maanden waarschuwen Voorlichting veilig vrijen
PID Diagnostiek verrichten	Testen op CT en GO	start meteen ('syndromic management'): ofloxacin 2dd 400 mg en metronidazol 2dd 500 mg, beide 14 dgn p.o.	Denk aan partner(s) Ofloxacin is werkzaam tegen CT én GO
Urethritis Diagnostiek verrichten	Testen op CT en GO Sneldiagnostiek: -grampreparaat bij écoulement (♂): GO? -leuko's 1e straaIs urine bij dysurie (♂): urethritis?	start meteen ('syndromic management'): azitromycine 1 gram eenmalig p.o. (2e keus: doxycycline 2dd100 mg 7dgn p.o.) Bij positief grampreparaat of verdenking GO tevens toevoegen: ciprofloxacin 500 mg eenmalig p.o. of ceftriaxon 250 mg 1.m	Azitromycine ook werkzaam bij niet-specifieke urethritis Partners afgelopen 6 maanden waarschuwen Verdenking GO bij: -purulente afscheiding -snel klachten (<2-6 dg) -risicogroep
Gonorroe (GO) <i>Actief testen bij:</i> -klinische symptomen -risicogedrag -partners geïnfecteerde personen -bezoekers soa-poli's (standaard)	Kweek (1e keus) of amplificatietechniek op cervix-en/of urethra-uitstrijk. (Op indicatie oraal/anaal) Voor sneldiagnostiek is grampreparaat alleen bij de man redelijk betrouwbaar. Ook CT-diagnostiek	Start meteen: ciprofloxacin 500 mg eenmalig p.o. of ceftriaxon 250 mg 1.m. Plus: azitromycine 1 gram eenmalig p.o. (ivm 10-50% dubbelinfectie met CT)	PID uitsluiten Partners afgelopen 6 maanden waarschuwen Voorlichting veilig vrijen Controletest alleen bij persistente klachten of in vitro resistentie
Condylomata acuminata Genitale wratten, 'low risk' HPV-typen	Diagnostiek: klinisch beeld Histopathologisch onderzoek bij twijfel	Zelfbehandeling met podofylotoxine of imiquimod* of cryo-, electro-, lasertherapie, chirurgie	Wratten géén risicofactor voor cervixcarinoom Partnerwaarschuwing omstredden Condoomgebruik biedt slechts gedeeltelijke bescherming

Andoening	Diagnostiek	Therapie	Opmerkingen
Anogenitale condylomen (vervolg)	Bij kinderen > 3jr cave seksuele transmissie	Verwijzen dermato- venereoloog	Zorgvuldige analyse Z.n. verouwenarts
Hepatitis-B <i>Aandacht voor vaccinatie:</i> - risicogroepen - bezoekers soa-poli's	<i>Screeningstest**:</i> anti-HBc Seksuele overdracht in > 50% van acute HBV-infecties Bij chronische hepatitis-B (HbsAg+): slechts indien HbeAg+ of verhoogde transaminasen verwijzen voor antivirale therapie		Meer aandacht voor HBV- vaccinatie homoseksuele mannen en partners van (allochtone) dragers Partnerwaarschuwing
Hiv <i>Actief testen:</i> -alle zwangeren in grote steden en risico-zwangeren elders -bezoekers soa-poli's (m.n. indien soa vastgesteld) -risicogroepen	Hiv-antistoffentest 3 maanden na mogelijke besmetting [tenzij Post-Expositie Profylaxe (PEP): dan 6 maanden follow-up]	Anti-hiv behandeling (CBO/NVAB-richtlijn) Post-Expositie Profylaxe (PEP): zo spoedig mogelijk na hoog- risico accident met hiv-positieve bron(< 48-72 uur)	R/ via aids-behandelaar Partnerwaarschuwing PEP-indicatie via GGD-arts en/of aids-behandelaar; terughoudend bij laagrisico-accidenten
Herpes genitalis	Amplificatietechniek 1 ^e keus. Viruskweek 2 ^e keus	<i>Ernstig (primo-) infect:</i> valaciclovir 2dd 500 mg p.o.5 dgn of famciclovir 3dd 250 mg p.o. 5 dgn (2dd bij recidief) ** Zwangeren: aciclovir 5dd 200 mg p.o. 5 dgn <i>Onderhoudsbehandeling bij frequente recidieven:</i> valaciclovir 1dd 500 mg p.o.**	Indien zwanger: -primaire anogenitale HSV-infectie in laatste 4-6 weken is indicatie voor sectio caesarea -bij recidief: vaginale partus en oropharynx-/conjunctiva- diagnostiek van neonaat na 24-48 uur
Syfilis <i>Actief testen bij:</i> -klinische symptomen -risicogedrag -partners geïnfecteerde personen -bezoekers soa-poli's (standaard)	<i>Primaire screeningstest**:</i> -TPHA Voor neurosyfilis in CSF: -TPHA (index bij hiv- negatieven), VDRL, leuko's, IgG-index, albumine-ratio	Vroege syfilis (< 1jr): 2,4 ME benzathine benzylpenicilline i.m. -bij zwangeren herhalen op dag 8 en 15	Nb: bij syfilis hiv-test; indien hiv-infectie: zorgvuldige follow-up + onderzoek liquor cerebrospinalis na 2 jaar Partnerwaarschuwing
Scabies		1: lindaansmeersel 1% FNA (1x, 8-12 uur), 2: permethrine 5% crème (1x, 8-12 uur) Bij kinderen < 3 jr: permethrine 5% creme (1x, 8-12 uur)	
Trichomonas	Direct preparaat Z.n. kweek/amplificatietechniek	Metronidazol 2 gram eenmalig	Metronidazol mag tijdens zwangerschap. Liever niet tijdens 1e trimester Borstvoeding 1-2dgn staken Partnerwaarschuwing

** Zie samenvatting NVVD, NVOG en NVM richtlijnen 2001: www.soa.nl en Europese SOA-richtlijnen: www.iusti.org

- De 3 C's van het soa-consult:
1. Correcte diagnostiek en therapie
  2. Contactopsporing/partnerwaarschuwing en partnerbehandeling
  3. Counseling/voorlichting over veilig vrijen